

תאריך החתימה על המסמך : 10.9.2024.

בבית המשפט השלום
בפתח תקווה

ת.צ. _____

התובע:

אברהם מרקוביץ ת.ז. 017476789

מרח' גלבע 61, כוכב יאיר 44864
טל': 09-7652208 (אצל בא כוחו); פקס': 09-7652207 (אצל בא כוחו)
דוא"ל: anmhb@013.net

ע"י ב"כ עוה"ד עילי מימן (מ.ר. 52306) /או אירית דרדיק (מ.ר. 45949)
מרח' התע"ש 20 (בית הפעמון), ת.ד. 548, כפר סבא 44104
טל': 09-7652208; פקס': 09-7652207
דוא"ל: office@dfm-law.co.il

- נגד -

הנתבעת:

רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ ח.צ. 513770669

מרח' צלע ההר 17, מודיעין-מכבים-רעות 7178458

כתב תביעה **בתובענה ייצוגית**

מהות התביעה: תביעה ייצוגית, כספית, צו עשה;

שווי התביעה האישית: 629.89 ₪;

שווי התביעה הייצוגית: עד 2,500,000 ₪ (הערכה בלבד עד שיתקבלו נתונים מהנתבעת);

סכום האגרה שיש לשלם: 3,372 ₪ (חלקה הראשון של האגרה על פי תקנה 7א(א)(1) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007);

הליכים נוספים בין הצדדים בקשר למסכת עובדתית דומה: לא;

בדיקת פנקס התובענות הייצוגיות בקשר לבקשות אישור אחרות העוסקות בשאלות דומות המתעוררות בתביעה זו: אין.

הזמנה לדין

הואיל ומר אברהם מרקוביץ הגיש תביעה זו נגדך, את מוזמנת להגיש תשובה בתוך 90 ימים מיום שהומצאה לך תביעה זו אשר עניינה מצג מטעה במסגרת אתר החברה של המוצר "שמן הזית האיטלקי" כהגדרתו בתביעה זו.

לתשומת ליבך, אם לא תגישי תשובה במועד אזי תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

התובע מתכבד להגיש כתב תביעה ובצמוד לו בקשה לאישורה של התובענה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, אשר יחז עם נספחיה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו (להלן: "בקשת האישור").

חלק שני - תמצית הטענות

א. הצדדים לתובענה

התובע:

14. בן 73 ולקוח קבוע של הנתבעת אשר מבצע את עיקר רכישותיו באמצעות אתר המכירות המקוון של הנתבעת (להלן: "התובע").

הנתבעת:

15. חברה ציבורית אשר תחום פעילותה העיקרי הינו שיווק קמעונאי בתחום המזון ומוצרי הצריכה השונים, וזאת בין היתר באמצעות רשת המרכולים "רמי לוי" ובאמצעות אתר מכירות מקוון (להלן: "החברה").

- העתק נסח רשם החברות של החברה צורף לבקשת האישור כנספח 1.

ב. עיקר הטענות

16. החברה משווקת את מוצריה לקהל הרחב בין היתר באמצעות אתר מכירות מקוון. בין יתר המוצרים המוצגים באתרה, משווקת החברה במסגרת מותגה הפרטי שמן זית מסוים אשר מוצג כשמן זית איכותי המיוצר באיטליה, כאשר החברה טורחת להציג את דגלה של איטליה על גבי אריזתו כסימן לאיכותו הגבוהה.

17. בפועל, וכפי שיפורט בתביעה זו, החברה אינה מספקת את שמן הזית "האיטלקי" אשר מוצג באתרה, אלא שמן זית מסוג אחר לגמרי אשר כלל אינו מיוצר באיטליה אלא בטורקיה.

18. על אף הודאתה כי אין באפשרותה לספק את שמן הזית המוצג, ממשיכה החברה להציגו באתרה תוך הסתרתה כל מידע אודות מקורו הטורקי, וכאשר הלקוח ילמד על כך רק במועד ההספקה בפועל.

19. התנהלותה הנ"ל של החברה כלפי לקוחותיה מהווה הפרה של החוקים שלהלן:
הוראות סעיפים 2, 3 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"); הוראות סעיפים 12, 15 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"); הוראות סעיף 35 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) (להלן: "פקודת הנזיקין"); והוראות סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט").

ג. הסעדים המבוקשים

גילוי

20. להורות על החברה לגלות את כלל הנתונים המפורטים בסיפת בקשת האישור.

ציווי

21. להורות על החברה כמפורט בסיפת בקשת האישור.

פיצוי

22. להורות על החברה לפצות את התובע וכל אחד מחברי הקבוצה המיוצגת בגין נזיקיהם הכספיים הישירים, עוגמת הנפש ופגיעה באוטונומיה של הצרכן בסכום שיימצא לנכון.

ד. סמכות בית המשפט:

23. לנוכח שווי בקשת האישור המוערך כמה לבית המשפט השלום הסמכות העניינית לדון בתביעה זו.

24. לנוכח מענה הרשום של החברה ברשם החברות (מודיעין-מכבים-רעות) לבתי המשפט במחוז מרכז הסמכות המקומית לדון בתביעה זו, לרבות בית משפט זה. כמו כן, ובכל הקשור לסמכותו המקומית של בית משפט זה: מקום שלנתבע יש מספר סניפים בהם הוא משתמש לצרכי עסקיו, נוצרת סמכות מקומית לכל אחד מבתי המשפט, שבתחום שיפוטו מצוי אחד הסניפים (ר' ע"א 231/69 גבארין נ' קק"ל, פ"ד כג (2), 145, 148-149). למען הסר ספק, לחברה יש עשרות סניפים בישראל, לרבות במחוז מרכז.

25. עוד יצוין סעיף 7(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 אשר קובע כדלקמן:

"(ב) כתב תביעה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט יוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או התובע; הגיש עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 תביעה כאמור, תוגש התביעה במקום עסקו או במקום מגוריו של הנתבע בלבד."

יצוין בהקשר זה, כי מקום מגוריו של התובע הינו בכוכב יאיר, קרי במחוז מרכז, ותביעה זו מוגשת "בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט".

חלק שלישי – פירוט טענות התביעה

ה. רקע עובדתי

ה.1. כללי - פעילותה של החברה

26. תחום הפעילות העיקרי בו עוסקת החברה הינו שיווק קמעונאי בתחום המזון ומוצרי הצריכה השונים. את המוצרים אותם משווקת החברה ניתן לרכוש הן באמצעות סניפים "פיזיים" בפריסה ארצית של רשת המרכולים "רמי לוי", והן באמצעות אתר אינטרנט שבעלותה - <https://www.rami-levy.co.il> – אתר מכירות המאפשר ללקוחותיה לרכוש את מוצרי החברה באופן מקוון (להלן: "אתר החברה"). תביעה זו עוסקת ברכישות אשר מבוצעות במסגרת אתר החברה.

ה.2. מצגי החברה בקשר לשמני הזית שנמכרים באתר החברה

27. להלן וכהמחשה למצגי החברה, יפורטו מצגי החברה בקשר לשמני הזית המשווקים באתר אליהם נחשף התובע במהלך חודש יולי 2024. ראשית, מציגה החברה את כלל סוגי שמני הזית אשר ניתן לרכוש ממנה באותו המועד. כך למשל הוצגו בפני התובע הסוגים הבאים:

כפי שניתן להבחין, וככל שהלקוח מבקש לרכוש שמן זית בבקבוק זכוכית ובתכולה של 750 מ"ל, מוצגות בפניו שתי אפשרויות: (1) שמן זית בבקבוק המשווק על ידי החברה במסגרת המותג הפרטי שלה שנמכר באותו המועד במחיר מבצע, 27.90 ₪ במקום 41.80 ₪ (הימני בצילום הני"ל). כפי שניתן להבחין, על גבי

הבקבוק מופיע באופן בולט דגלה של איטליה אשר מהווה כמעין "תו איכות" למוצג הפרטי של החברה (להלן: "שמן הזית האיטלקי"); (2) שמן זית בבקבוק של "סבא חביב" המיוצר בישראל ונמכר ב- 41.40 ₪ (השמאלי בצילום הנ"ל).

28. ככל שיבקש הלקוח לקבל מידע נוסף על אחד משמני הזית המוצגים בפניו, יוכל "להקליק" על כל אחת מהתמונות, וכאשר "הקלקה" זו תוביל אותו ל"עמוד" נפרד במסגרתו מוצג שמן הזית שנבחר יחד עם מידע כללי אודותיו כגון: המדינה בה יוצר, זהות היצרן/היבואן, תכולה, כשרות וכדומה. לעומת זאת, הקלקה על "שמן הזית האיטלקי" אינה מובילה לכל מידע באשר הוא, לרבות ובמיוחד ארץ הייצור וזהות היצרן/יבואן (העתק מצגי החברה מחודש יולי 2024 צורף לבקשת האישור **כנספת 2**).

29. יצוין כבר בשלב זה: התובע ובני משפחתו הינם צרכנים משמעותיים של שמן זית ומקפידים על איכות המוצר שנרכש. לפיכך, התובע אינו בוחר בהכרח את שמן הזית הזול ביותר ויעדיף לעיתים לשלם מחיר גבוה יותר עבור שמן זית באיכות גבוהה. אולם, ולנוכח מצגה הברור של החברה כי מקורו של שמן הזית באיטליה, ולנוכח היותו של המחיר המוצע "מחיר מבצע" לזמן מוגבל, השתכנע התובע כי לפניו שמן זית איכותי והחליט לרכשו.

ה. רכישותיו של התובע את "שמן הזית האיטלקי" וקבלתו שמן זית מסוג אחר לגמרי

אשר מיוצר בטורקיה

ההזמנה הראשונה

30. ביום 16.7.2024, ועל סמך מצגי החברה הנ"ל, ביצע התובע רכישה באתר החברה בסך של 660 ₪, ובמסגרתה רכש גם 6 בקבוקים של "שמן הזית האיטלקי" (להלן: "ההזמנה הראשונה"). ביום 18.7.2024 סופקה ההזמנה הנ"ל לביתו של התובע. כאשר קיבל התובע את המוצרים שהוזמנו הבחין, כי כמחצית מהמוצרים לא סופקו וביניהם 6 בקבוקי "שמן הזית האיטלקי" שהוזמנו. בהמשך לכך, פנה התובע לשירות הלקוחות של החברה וציין את חוסרם של המוצרים. ביום 25.7.2024 ובהמשך לפנייתו, הושלמה ההזמנה הנ"ל וחלק המוצרים החסרים, וביניהם 6 בקבוקי "שמן הזית האיטלקי", נשלחו אל התובע (העתק חשבוניות מהימים 18.7.2024 ו-25.7.2024 צורף לבקשת האישור **כנספת 3**).

31. כאשר קיבל התובע לביתו את השלמת ההזמנה הראשונה הבחין להפתעתו, כי במקום "שמן הזית האיטלקי" אשר הוצג באתר החברה ואותו הוא רכש, סופק לו שמן זית מסוג אחר לגמרי. יתירה מזאת, לא זאת בלבד שאריזתו של שמן הזית היתה שונה לגמרי מזו אשר מוצגת באתר החברה, אלא שלאחר עיון בתווית האחורית גילה התובע לתדהמתו, כי אף לא מדובר בשמן זית אחר המיוצר גם הוא באיטליה, אלא בשמן זית המיוצר בטורקיה ומיובא מטורקיה לישראל על ידי חברה בשם "אופאל יצא בע"מ" (להלן: "שמן הזית הטורקי") (צילום "שמן הזית הטורקי" שסופק צורף לבקשת האישור **כנספת 4**).

32. עם גילוי כי שמן הזית אשר סופק לו שונה לחלוטין מזה אשר מוצג באתר החברה, וכאשר גילה כי שמן הזית שסופק כלל לא מיוצר באיטליה אלא בטורקיה, פנה התובע בכתב אל שירות הלקוחות של החברה, הלין על כך שקיבל שמן זית מסוג אחר לגמרי וביקש לקבל את התייחסות החברה.

33. ביום 6.8.2024 בהמשך לפנייה נוספת בעניין זה ולאחר שהתובע ביקש לספק את השמן אותו הזמין, הושב לתובע על ידי נציג החברה כי על אף הצגתו באתר אין באפשרות החברה לספק את "שמן הזית האיטלקי". לאחר שהתובע ביקש כי הבקבוקים ייאספו מביתו מבלי שייאלץ להמתין עד להזמנתו

הבאה, אספה החברה את הבקבוקים והודיעה לתובע כי יזוכה בתוך 14 ימי עסקים (העתק תכתובות בין התובע לנציגי החברה בקשר להזמנה הראשונה צורף לבקשת האישור **כנספת 5**).

ההזמנה השנייה

34. ביום 23.7.2024, שבוע לאחר מועד ההזמנה הראשונה (16.7.2024) ויומיים בטרם הושלמה, קרי, יומיים בטרם גילה התובע כי החברה אינה מספקת את "שמן הזית האיטלקי" המוצג באתר והינה מספקת שמן זית אחר במקומו (25.7.2024), ביצע התובע הזמנה נוספת של מוצרים באתר החברה ובמסגרתה שוב ביקש לרכוש שמן זית. לאחר ששוב הוצגו בפניו מספר סוגי שמן זית, וביניהם "שמן הזית האיטלקי", רכש התובע 6 בקבוקי שמן זית נוספים מסוג זה. ביום 30.7.2024 סופקה ההזמנה הנ"ל ובמסגרתה גם 6 בקבוקי שמן זית. שוב, למרבה הפתעתו ואכזבתו, ולמרות שהחברה המשיכה להציג באתר את "שמן הזית האיטלקי", התגלה לתובע כי שמן הזית שסופק לו הינו אותו "שמן זית טורקי" אשר התקבל בהשלמת הזמנתו הראשונה (העתק חשבונית מיום 30.7.2024 בגין ההזמנה השנייה צורף לבקשת האישור **כנספת 6**).

35. גם כאן ובהמשך לכך, פנה התובע אל החברה בתלונה. בתגובה לתלונה זו, התעקש נציג החברה כי שמן הזית אותו הזמין התובע זהה לשמן הזית אשר סופק בפועל וכי **לשניהם יש את אותו "ברקוד"** (העתק תכתובות בין התובע לנציגי החברה בקשר להזמנה השנייה צורף לבקשת האישור **כנספת 7**).

36. מן המקובץ עולות שתי נקודות חשובות: (1) החברה יודעת ומודה כי אין באפשרותה לספק את "שמן הזית האיטלקי" אך ממשיכה לפרסמו באתר בכל זאת; (2) החברה מתייחסת לשני סוגי שמן הזית הנ"ל כאותו מוצר – "ברקוד זהה" – ולפיכך אין מדובר בטעות אלא בתכנון ברור מצידה של החברה.

ההזמנה השלישית

37. ביום 13.8.2024, כשבועיים לאחר מכן, ולאחר שפעמיים הזמין את "שמן הזית האיטלקי" וקיבל במקומו את "שמן הזית הטורקי", שוב ערך התובע את קניותיו באתר החברה (להלן: "**ההזמנה השלישית**"). במועד זה הבחין התובע, כי החברה ממשיכה להציג את "שמן הזית האיטלקי" באתר ובמחיר "מבצע". התובע, אשר ביקש לבדוק האם תיקנה החברה את דרכיה בהמשך לתלונותיו, וכעת הינה אכן מספקת את "שמן הזית האיטלקי" שמוצג, רכש בקבוק אחד של "שמן הזית האיטלקי". ביום 15.8.2024 סופקה ההזמנה הנ"ל, וכאשר שוב, **ובפעם השלישית**, סיפקה החברה את "שמן הזית הטורקי" במקום "שמן הזית האיטלקי" (העתק חשבונית מיום 15.8.2024 צורף לבקשת האישור **כנספת 8**).

ההזמנה הרביעית

38. להשלמת התמונה העובדתית יצוין, כי ביום 27.8.2024 ערך התובע הזמנה נוספת באתר החברה, ובמסגרתה גם בקבוק אחד של "שמן הזית האיטלקי" אשר המשך להיות מוצג באתר החברה. ביום 29.8.2024 סופקה ההזמנה הנ"ל כאשר מספר מוצרים לא סופקו כלל וביניהם גם "שמן הזית האיטלקי" (העתק חשבונית מיום 29.8.2024 בגין ההזמנה הרביעית צורף לבקשת האישור **כנספת 9**).

4. מצגיה של החברה נכון למועד הגשת תביעה זו

39. להשלמת התמונה העובדתית יצוין, כי גם בימים אלו ממשיכה החברה להציג באתר את "שמן הזית האיטלקי" בצד לשמני זית אחרים, וזאת למרות הודאתה כי אין באפשרותה לספקו וכאשר בפועל הינה מספקת את "שמן הזית הטורקי".

40. עוד יצוין, כי גם בימים אלו החברה מונעת מידע מלקוחותיה המבקשים ללמוד על "שמן הזית האיטלקי" וזאת בניגוד למידע שניתן בקשר לשמני הזית האחרים. כך למשל, הקלקה על "שמן הזית האיטלקי"

במצג הנ"ל תוביל לעמוד ריק מכל מידע. ואילו הקלקה על שמן הזית מהסוג השני תוביל לעמוד הכולל את "נתוני המוצר" ואת האפשרות לסובב את התמונה "360 מעלות" על מנת לבחון את התווית שבגב הבקבוק (העתק מצגי החברה בסמוך למועד הגשת תביעה זו צורף לבקשת האישור **כנספת 10**).

41. מן המקובץ עולה, כי החברה ממשיכה לפרסם באתרה את "שמן הזית האיטלקי" תוך ידיעתה כי אין בכוונתה לספקו, וכאשר הינה מספקת במקומו שמן זית אחר לגמרי אשר מיוצר בטורקיה. כל זאת, בד בבד עם הסתרתה מלקוחותיה כל מידע בקשר ל"שמן הזית האיטלקי" לרבות ובמיוחד ארץ מקורו.

42. יודגש, כאשר גילה התובע כי שמן הזית אותו ביקש לרכוש אינו זה אשר החברה מספקת בפועל, נגרמו לו עוגמת נפש וטרדה מעצם הסתמכותו על המצג הכוזב, וכן נדרש לבזבז את זמנו בחיפוש ורכישת שמן זית אחר אשר מהווה עבור התובע מוצר יסוד בשימוש יומי. אולם, כאשר גילה התובע בנוסף לכך, כי שמן הזית "החלופי" אותו מספקת החברה לא רק שאינו "איטלקי" אלא מקורו בטורקיה, הקצינה עוגמת הנפש לרגשות שליליים של ממש ולתחושות של כעס ומרמה, וזאת ממספר טעמים:

(1) כצרכן משמעותי של שמן זית מייחס התובע לזהות הארץ בה הוא מיוצר חשיבות רבה. התובע, כצרכנים רבים אחרים, מכיר בשמם הטוב של שמני הזית האיטלקיים וכאשר על סמך ניסיונו הינם איכותיים ביותר. ואכן, לא בכדי בחרה החברה להציג את דגל איטליה על גבי המותג הפרטי שלה, סימן אשר מהווה כמעין "תו איכות" למוצר. בשעה בה דגל איטליה מופיע באופן ברור ובלוט על גבי שמן הזית המשוק באתר החברה, ובפועל מקורו בארץ אחרת אשר אינה איטליה, הרגיש התובע מרומה;

(2) במהלך השנה האחרונה נחשף התובע לכתבות רבות אשר עסקו ב"ריקולים" של שמני זית רבים, וכאשר בחלק משמעותי מכתבות אלו צוינו שמני זית המיובאים מטורקיה. לפיכך, ועוד יותר, הרגיש התובע מרומה – לו היה יודע כי מקור שמני הזית אשר יסופקו בפועל הינו מטורקיה, היה בוחר בכל שמן זית אחר ואף יקר יותר (העתק כתבות בקשר ל"ריקולי" של שמני זית צורף לבקשת האישור **כנספת 11**).

(3) במהלך השנה האחרונה וכעניין של עיקרון, התובע, כצרכנים ישראלים רבים אחרים, נמנע מרכישת כל מוצר המיוצר בטורקיה וזאת לנוכח החרם בו נקטה כנגד ישראל ואמרותיהם הפומביות של העומדים בראשה כנגד מדינת ישראל. משכך, וגם כאן, הרגיש התובע רגשות שליליים של ממש, כעס ומרמה – לו היה יודע כי שמן הזית המסופק בפועל הינו דווקא מטורקיה, וגם אם עסקינן בשמן זית מובחר ביותר ובמחיר אטרקטיבי, התובע היה נמנע מרכישתו.

יצוין בהקשר זה, וכפי שניתן להבחין מצילום התווית האחורית של שמן הזית הטורקי אשר הוצג לעיל, היבואן טרח לציין על גביה כי היצרן הינו "מפעל המגלה תמיכה מלאה בישראל", ללמדנו שמקורו של מוצר בטורקיה הינו עניין משמעותי לצרכן הישראלי. כמובן שאין במשפט זה כדי להפחית ולו בקצת מהטעייתה של החברה, ועליה להציג את מלוא המידע הרלוונטי בפני הצרכן **בטרם** הרכישה ולא **לאחריה**.

ו. הטיעון המשפטי

1.1. החברה מטעה את לקוחותיה בכך שהינה מפרסמת שמן זית מסוג מסוים ובפועל

מספקת שמן זית מסוג אחר לגמרי

43. במסגרת אתרה מציגה החברה את "שמן הזית האיטלקי" כאשר עליו מתנוסס באופן ברור ובולט דגלה של איטליה, וכאשר מלבד זאת ובניגוד ליתר שמני הזית אין החברה מספקת כל מידע אחר בקשר אליו, כגון מקום ייצורו. בפועל, החברה אינה מספקת את "שמן הזית האיטלקי" שהובטח אלא שמן זית מסוג אחר לגמרי, וכזה אשר כלל אינו מיוצר באיטליה.

44. על ספק כדוגמת החברה חלה חובה לגילוי מלא של כלל העניינים המהותיים להתקשרות כבר בשלב הטרום החוזי, קרי שלב המצגים השיווקיים, קל וחומר שבנושא מהותי למוצר המוצג. על מנת לקבוע האם מצג כדוגמת המצג דנא מהווה הטעיה, יש לערוך מבחן אובייקטיבי וכן לבדוק האם ההטעיה הינה בקשר לעניין מהותי למוצר.

ראה לעניין זה: ת.צ. 23277-02-21 אילן חיימוב ע"י נ' סופר-פארס בע"מ, 15.3.2022, פורסם ב"תקדין".

45. במקרה דנא מתקיימת הטעיה על פי כל מבחן אובייקטיבי:

(1) החברה מציגה באופן ברור שמן זית מסוג מסוים ובפועל מספקת שמן זית מסוג אחר לגמרי; (2) לא רק שהחברה מספקת שמן זית מסוג אחר, אלא ששמן הזית "החלופי" אף לא מיוצר באיטליה אלא בטורקיה; (3) בקשר לכל יתר שמני הזית מפרטת החברה מידע מהותי כגון זהות היצרן. פירוט זה נעדר לחלוטין בקשר ל"שמן הזית האיטלקי".

46. כל אלה מעלים כי מצגיה של החברה את "שמן הזית האיטלקי" עולים כדי "הטעיה" על פי כל מבחן אובייקטיבי, וכי כל לקוח סביר אשר נחשף למצג סבר, ולמיצער "עלול היה לסבור", כי "שמן הזית האיטלקי" המוצג בפניו הוא זה אשר יסופק בפועל. כאשר קיים הבדל מהותי בין מצג של מוצר לבין המוצר שמתקבל בפועל הרי שיש כאן הטעיה.

47. ויוזכר: לטענת נציג החברה שצוטטה לעיל, אין באפשרותה של החברה לספק את "שמן הזית האיטלקי". קרי, על אף שהחברה יודעת כי שמן זה לא יסופק, היא ממשיכה להציגו באתרה ולאפשר את רכישתו. כך גם ולטענת נציג החברה שצוטטה לעיל, ה"ברקוד" של "שמן הזית האיטלקי" זהה לזה של "שמן הזית הטורקי" – קרי, אין עסקינן בטעות או מקבץ טעויות, כי אם מכירה בודועין של מוצר שונה מהמוצר המוצג באתר החברה.

48. זאת ועוד, ובשים לב כי שמן הזית "החלופי" מקורו דווקא בטורקיה, עולה חשד כבד כי החברה בחרה ביודועין להסתיר כל מידע אודות "שמן הזית האיטלקי" לרבות ובמיוחד מוצאו הטורקי, וזאת בניגוד למידע אותו כן בחרה לפרט בקשר לשמני הזית האחרים.

2.1. הטעייתה של החברה את לקוחותיה מקבלת משנה חומרה כאשר שמן הזית אותו היא

כן מספקת מיוצר דווקא בטורקיה

49. כמצוין לעיל, די בכך ששמן הזית המוצג באתר החברה אינו זה אשר מסופק בפועל, תהיה ארץ מקורו של שמן הזית "החלופי" אשר תהיה, כדי להוות הטעיה של הצרכנים. אולם, במקרה דנא הטעייתה של החברה מקבלת משנה חומרה: בעוד ששמן הזית המוצג באתר החברה "מתגאה" במוצאו האיטלקי, הרי ששמן הזית המסופק בפועל אינו, למשל, שמן זית "איטלקי" מסוג אחר, אלא כזה המיוצר ומיובא

מטורקיה. לעובדת היותה של טורקיה ארץ מקורו של שמן הזית אותו מספקת החברה ולא איטליה כפי שמוצג, יש מספר משמעויות המובילות לכך כי הטעייתה של החברה מקבלת משנה חומרה בנסיבות דנא:

(1) שמני הזית המיוצרים באיטליה ידועים באיכותם הגבוהה

50. כמצוין לעיל, התובע הינו צרכן ותיק של שמני זית וכאשר ועל פי ניסיונו, שמני הזית המיוצרים באיטליה ומשווקים בישראל הינם איכותיים ביותר. ניסיונו וידיעתו של התובע אודות איכותם של שמני הזית האיטלקיים אינם נחלתו בלבד, אלא בגדר ידיעת כלל הציבור כאשר שמני הזית האיטלקיים מפורסמים וידועים בכל העולם. ואכן, ולא בכדי, בחרה החברה להציג על גבי המותג הפרטי שלה את דגלה של איטליה המהווה "חותמת" לאיכותו. לפיכך, כל לקוח סביר יתפתה לרכוש מוצר זה תוך אמונתו כי אכן מדובר בשמן זית המיוצר באיטליה על כלל היתרונות הטמונים בכך. ויובהר: לו התובע היה יודע כי שמן הזית מקורו בטורקיה ולא באיטליה, מטעם זה בלבד היה נמנע מרכישתו יהיה המחיר נמוך אשר יהיה.

לעניין ארץ מקורו של מוצר וחשיבות עובדה זו לצרכן ראה כהיקש לענייננו: ת.צ. 7689-03-21 נטלי יונה נ' אייזיק קוסמטיק בע"מ ואח', מיום 18.7.2023 (להלן: "עניין אייזיק קוסמטיק").

(2) פרסומים רבים מהתקופה האחרונה אודות "ריקול" של שמני זית המיוצרים בטורקיה

51. כמצוין לעיל, בשנה האחרונה פורסמו כתבות רבות אודות איסוף שמני זית המשווקים לציבור ואשר אינם על הגדרת "שמן זית", וכאשר חלק משמעותי מהן ציין שמני זית המיוצרים בטורקיה. במסגרת בקשת האישור הוצגו "הודעות על איסוף מוצר" ("ריקול") אשר פורסמו באתר משרד הבריאות¹ במהלך שנת 2024 בלבד בקשר לשמני זית המשווקים בישראל (ר' נספח 12).

52. כפי שניתן להיווכח:

(1) כלל ההודעות הנ"ל עוסקות בשמני זית המיוצרים בטורקיה; (2) באף לא אחת מההודעות מצוין שמן זית אשר מקורו באיטליה; (3) חלק משמעותי מההודעות הנ"ל הינן מטעם היבואן – "אופאל יצא בע"מ – אותו יבואן של "שמן הזית הטורקי" אותו מספקת החברה.

53. לפיכך, ברי לכל כי לו היה התובע יודע כי מקורו של שמן הזית בטורקיה, קל וחומר כאשר באותו יבואן המצוין בפרסומים הנ"ל עסקינן (אף אם לא בקשר לאותו שמן זית), היה נמנע מרכישת שמן זית זה.

(3) חרם הכלכלי של ישראל על ידי טורקיה

54. במהלך השנה האחרונה, ובהמשך להחלטת טורקיה להטיל חרם כלכלי על ישראל ולאמרות פוליטיות מקוממות מצד מנהיגיה כנגד מדינת ישראל, החליט התובע כעניין של עיקרון להימנע ככל שניתן מרכישת מוצרים המיובאים מטורקיה. לרצון זה מצד התובע שותף חלק נכבד של הציבור וכאשר מדינת ישראל עצמה מעודדת את אזרחיה להימנע מרכישת מוצרים מטורקיה. על הלך רוחו של הציבור הישראלי ועל כך שהתובע אינו היחיד בדעותיו, ניתן ללמוד למשל מהכתבות שצורפו לבקשת האישור

כנספח 13.

55. מן המקובץ עולה, כי רבים כדוגמת התובע מבקשים מטעמים עקרוניים להימנע בימים אלו מרכישת מוצרים אשר מקורם בטורקיה, גם אם אלו משווקים במחירים נמוכים יותר. לפיכך, הסתרתה של החברה את מקורו האמיתי של "שמן הזית האיטלקי" מהווה פגיעה חמורה ברצונותיהם ועקרונותיהם

¹ <https://www.gov.il/he/departments/topics/recalls/govil-landing-page>

של לקוחותיה ושוללת מהם את זכות הבחירה. יצוין בהקשר זה, כי כמפורט לעיל ובניגוד ליתר שמני הזית אותם היא משווקת, החברה נמנעת מלציין את ארץ המקור של "שמן הזית האיטלקי" אשר יסופק בפועל. בשים לב כי ארץ המקור הינה טורקיה, על כלל הרגשות והדעות של הציבור הישראלי בקשר לכך, עולה חשש כבד כי החברה בחרה במכוון להשמיט כל מידע כאמור ובכך הטעייתה מקבלת משנה חומרה.

ז. עילות התובענה

ז.1. עילות מכוח חוק הגנת הצרכן

56. סעיף 1 לחוק הגנת הצרכן מגדיר "עוסק" כ"מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". החברה הינה "עוסק": הינה הבעלים של רשת המרכולים "רמי לוי" ושל אתר החברה ומשווקת מוצרי מזון וצריכה לקהל הרחב. "צרכן" מוגדר כ"מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו לשימוש שעיקרו אישי, ביתי או משפחתי". התובע עונה על הגדרת "צרכן": שמני הזית אותם רכש נועדו לשימוש "האישי" ו"המשפחתי".

סעיף 2 - איסור הטעיה

57. מידע מלא, נכון ואשר משקף את המציאות כמו שהיא הינו העיקרון הבסיסי ביותר במערכת היחסים שבין עוסק לצרכן. את המידע המלא והמהימן יש לשקף כבר בשלב המצגים השיווקיים בטרם ההתקשרות, וזאת על מנת שהצרכן יוכל לכלכל את צעדיו בהתאם ולשקול על פי מידע זה האם ברצונו להתקשר בעסקה.

ראה לעניין זה: ע"א 3613/97 דליה אזוב נ' עיריית ירושלים, 10.2.2022, פורסם ב"תקדין".

58. סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן קובע את עילת הטעיה וסעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן קובע את האיסור למכור נכס שיש בו הטעיה. לצורך קיומה של עילת הטעיה מכוח חוק הגנת הצרכן נדרשים אם כן שני תנאים מצטברים: (1) העוסק הטעה את הצרכן; (2) החטעיה היתה בקשר ל"עניין מהותי". כמו כן וכמצוין בסעיף הנ"ל, הטעיה מכוח חוק זה יכולה להיות הן במעשה והן במחדל, וכאשר האיסור עליה הינו רחב וחל על כל עניין אשר "עלול להטעות את הצרכן" גם אם אלו לא הוטעו בפועל.

ראה לעניין זה: ת.צ. 14859-05-18 ענר בר אילן נ' נקודת שיווק וסחר בע"מ, 28.4.2021, פורסם ב"תקדין".

וכן: ת.צ. 60359-09-14 יעיש כהן נ' James Richardson Ltd, מיום 1.2.2018, פורסם ב"תקדין".

59. בהמשך סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן מפורטים מספר עניינים אשר ייחשבו כ"מהותיים" לעסקה ואשר חובה לגלותם, ביניהם ואשר רלוונטיים לענייננו:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות; ... (4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם; ... (6) זיהוי היצרן, היבואן או נותן השירות; (7) השם או הכינוי המשחרי של הנכס או השירות; (8) מקום הייצור של הנכס; ...
את "העניינים המהותיים" המפורטים בסעיף הנ"ל יש לפרש בהרחבה.

ראה לעניין זה: רע"א (עליון) 3922/17 פליי רקורדס שיווק והפצה בע"מ נ' ערוץ הופ! בע"מ ואח', 21.8.2017, פורסם ב"תקדין".

60. במקרה דנא, החברה הטעתה את לקוחותיה, ולכל הפחות "עלולה" היתה להטעותם, הן במעשה והן במחדל ובקשר ל"עניינים מהותיים":

(1) הטעיה במעשה: החברה הציגה בפני לקוחותיה מצג ויזואלי וברור במסגרתו הוצע למכירה שמן זית הנחזה להיות איטלקי. בפועל וכמפורט לעיל, החברה מספקת שמן זית שונה לגמרי וכזה המיוצר בטורקיה. בכך הטעתה החברה במעשה את לקוחותיה בקשר ל"טיב" ו-"סוג" שמן הזית שנמכר, "התועלת שניתן להפיק ממנו", וכן בקשר ל-"זהות היצרן", "השם או הכינוי המסחרי" ו"מקום הייצור" של שמן הזית;

(2) הטעיה במחדל: החברה נמנעת מלציין באתרה כל מידע אודות "שמן הזית האיטלקי" וזאת בניגוד למידע המוצג בצד לכל אחד משמני הזית האחרים. כמו כן החברה נמנעת מלציין כי מקורו של שמן הזית בטורקיה ולא באיטליה כפי שניתן להבין מאתרה. בכך וגם כאן, הטעתה החברה במחדל את לקוחותיה בכל אותם "עניינים מהותיים" המפורטים לעיל.

הטעיה צרכנית בתביעה ייצוגית

61. במסגרת בחינת קיומה של עילת הטעיה מכוח חוק הגנת הצרכן בתביעה ייצוגית, יש לבדוק את קיומם של שלושת יסודות הבאים: "הטעיה", "נזק" ו-"קשר סיבתי".
ראה לעניין זה: ת.צ. 33982-09-12 חיים נפרח נ' יוניליוור ישראל מזון בע"מ, 26.11.2015.

62. במקרה דנא מתקיימים שלושת היסודות הנ"ל:

(1) "הטעיה" – כמפורט לעיל, מצגה של החברה את "שמן הזית האיטלקי" כמותג פרטי שלה אשר מיוצר באיטליה הינו בגדר הטעיה ברורה: בפועל החברה מספקת שמן זית אחר לגמרי אשר כלל לא מיוצר באיטליה אלא בטורקיה. מצג זה, עולה כדי "הטעיה" כמשמעה בחוק הגנת הצרכן.

(2) "נזק" – כפי שיפורט בהמשך לתובע נגרם "נזק", הן נזק ממוני בגין רכישת בקבוק אחד של "שמן הזית האיטלקי" שלא הוחזר לחברה, הן נזקים שאינם ממוניים בגין תחושות המרמה והכעס בגין גילוי כי מקורו של השמן בטורקיה, בזבוז הזמן והטרדה אשר כרוכים ברכישת שמן זית אחר ובזבוז הזמן בהחלפת המוצר ובהמתנה לשליח לצורך איסוף המוצר, והן נזקים שמקורם בפגיעה באוטונומיה של התובע בכל הקשור להחלטתו העקרונית להימנע ככל שניתן מרכישת מוצרים המיוצרים בטורקיה והסרת מידע זה מפניו. די בכך כדי להראות שלתובע נגרם נזק ולו "לכאורה".

(3) "קשר סיבתי" – בבואו של התובע לרכוש את "שמן הזית האיטלקי" הוא הסתמך על המצג הברור כי מדובר בשמן זית מסוג מסוים אשר מיוצר באיטליה. לו היה יודע כי אין עסקינן בשמן זית איטלקי, קל וחומר שבשמן זית טורקי, היה התובע נמנע מרכישתו וזאת על אף מחיר המבצע לפיו הוא שוק.

סעיף 3 - איסור הפעלת השפעה בלתי הוגנת

63. סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן קובע כדלקמן:

"3(א) לא יעשה עוסק, במעשה או במחדל (בסעיף זה – מעשה), בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, דבר העלול לפגוע ביכולתו של צרכן לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הצרכן או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו (להלן – הפעלת השפעה בלתי הוגנת)."

64. כאשר החברה מציגה שמן זית אשר נחזה להיות מוצר איטלקי ובפועל מספקת שמן זית המיוצר במדינה אחרת, קל וחומר כאשר החברה מודה כי אין ביכולתה לספק את שמן הזית המוצג וכאשר שמן הזית שמסופק מקורו בכלל בטורקיה, יש בכך כדי לפגוע באופן משמעותי ביכולתו של הלקוח "לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה" אשר תבוסס על מידע מלא ואמיתי, וכפועל יוצא "פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו".

סעיף 4 - חובת גילוי

65. סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן קובע את חובת הגילוי:

"(א) עוסק חייב לגלות לצרכן - (1) כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס; ... (ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על שירות."

66. אי גילוייה של החברה במקרה דנא, בדומה להטעייתה, מהווה הפרה בוטה של המטרה המרכזית שביסוד חוק הגנת הצרכן - מסירת מידע מלא ללקוח. מקורו של שמן הזית אשר מסופק בפועל הינו עניין מהותי ללקוחות קל וחומר כאשר החברה מתגאה במקורו האיטלקי. כאשר בפועל אין מדובר בשמן זית מאיטליה אלא כזה המיוצר בטורקיה, יש בכך "פגם" או "איכות נחותה" הידועים לחברה ואשר יש בהם כדי להפחית באופן משמעותי מערכו של שמן הזית, ועל כן חלה עליה החובה לגלותם.

2. עילות מכוח חוק החוזים

הפרת הסכם

67. סעיף 2 לחוק חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970, קובע כדלקמן:

"הופר חוזה, זכאי הנפגע לתבוע את אכיפתו או לבטל את החוזה, וזכאי הוא לפיצויים, בנוסף על אחת התרופות האמורות או במקומן, והכל לפי הוראות חוק זה."

68. בין החברה לבין התובע ויתר חברי הקבוצה נכרת הסכם: החברה תספק להם את שמן הזית שמוצג בפניהם תמורת המחיר אותו היא דורשת. בשעה שהמצג אינו תואם את המוצר שהתקבל בפועל, הרי שיש בכך כדי הפרת ההסכם על ידי חברה המזכה את התובע ואת חברי הקבוצה בזכותם לפיצוי.

סעיפים 12 ו-39 - חוסר תום לב במו"מ ובמהלך ההתקשרות

69. סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים קובעים את חובת תום הלב המוטלת על כל צד להסכם בשלב המו"מ ובמהלך ההתקשרות.

החברה הפרה את חובת תום הלב בשלב המשא ומתן:

70. בטרם ההזמנה, החברה הציגה בפני לקוחותיה תמונה ברורה של "שמן הזית האיטלקי" וכאשר בתמונה המוצגת אין כל תנאי או סייג. בשעה בה החברה הציגה בפני לקוחותיה מצג מטעה זה בטרם הזמנתם, קל וחומר כאשר ידוע לה כי אינה יכולה לספק את המוצר המוצג וכאשר למצג ישנה השפעה מהותית בשיקול האם לרכוש את שמן הזית או לא, הרי שיש בכך הפרה בוטה של חובת תום הלב בשלב טרום ההתקשרות ובעניינים מהותיים ביותר לעסקה.

החברה הפרה את חובת תום הלב במהלך ההתקשרות:

71. גם לאחר ההזמנה החברה פועלת בחוסר תום לב בכך שנמנעת מלציין בפני הלקוחות כי "שמן הזית האיטלקי" אותו הזמינו לא יסופק ובמקומו יסופק שמן זית אחר המיוצר בטורקיה. על תבדלים אלו ילמד הלקוח רק במועד קבלתו את המוצר.

סעיף 15 - הטעיה

72. סעיף 15 לחוק החוזים קובע כדלקמן:

"מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעיה שהטעהו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לענין זה "הטעיה" - לרבות אי-גילויין של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן."

73. העובדה כי שמן הזית המוצג באתר החברה אינו זה אשר מסופק בפועל הינה עובדה שידועה לחברה וחובה היה עליה לגלות אותה ללקוחותיה בטרם ההזמנה. לו היתה מציינת החברה באופן ברור כי שמן

הזית שיסופק בפועל אינו מיוצר באיטליה כי אם בטורקיה, היו לקוחותיה יכולים לכלכל את צעדיהם בהתאם בכל הקשור להחלטה האם לרכוש את המוצר, ובמקרה של התובע ורבים כדוגמתו מנעיים מהזמנתו.

3.ז. עילות מכוח פקודת הנזיקין

סעיף 35 - רשלנות

74. מצגיה הפוזיטיביים של החברה בדבר "שמן הזית האיטלקי" ואי הצגתה מידע אודות שמן הזית שמסופק בפועל, מהווים לכל הפחות התרשלות מצד החברה: מצופה מעוסק סביר בתחום זה שלא יציג ללקוחותיו מצגים מטעים בדבר מוצרים הנמכרים במסגרת אתרו. הן הצגתה של החברה את שמן הזית כ"איטלקי" והן מניעתה מלציין כי שמן זה לא יסופק בפועל אלא סוג אחר ומארץ אחרת, הינן לכל הפחות בגדר התרשלות וכאשר התרשלות זו הובילה לנזקים ישירים לתובע ולחברי הקבוצה – הן ממוניים והן שאינם ממוניים. לפיכך, יש בנסיבות דנא כדי רשלנות מצידה של החברה.

4.ז. עילות מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט

75. על מנת לבסס עילת השבה לפי דיני עשיית עושר ולא במשפט יש להוכיח קיומם של שלושה תנאים מצטברים: (1) התעשרות; (2) שלא על פי זכות שבדין; (3) שבאה מאדם אחר.

76. להלן יפורטו 3 התנאים הנ"ל וקיומם במקרה דנא:

(1) **התעשרות:** החברה מתעשרת על חשבון כלל חברי הקבוצה – החברה מוכרת ללקוחותיה את "שמן זית האיטלקי" וגובה בגין מוצר זה כסף; (2) **שלא על פי זכות שבדין:** לקוחות אשר רוכשים את "שמן הזית האיטלקי" נחשפים באתר החברה למצג מטעה – הן במעשה והן במחדל – אשר מעודד ומוביל אותם לרכישת שמן זה תוך הסתמכותם על המצג המטעה. לפיכך, כל התעשרות של החברה אשר נבעה ממצג מטעה זה, הינה התעשרות שלא על פי זכות שבדין; (3) **שבאה מאדם אחר:** לא יכולה להיות כל מחלוקת כי התעשרותה של החברה כתוצאה ממכירת "שמן הזית האיטלקי" מגיעה אליה מ"אדם אחר" – לקוחותיה.

ח. הנזק אשר נגרם לתובע

נזקו האישי של התובע

77. נזק כספי ישיר: כמפורט לעיל, ברשות התובע בקבוק אחד של "שמן הזית האיטלקי" אשר לא הוחזר לחברה. לפיכך, סך נזקו הכספי הישיר של התובע הינו **29.89 ₪**.

78. נזק שאינו ממוני: בגין עוגמת הנפש הכרוכה בעצם קבלת מוצר שונה מזה אשר הזמן; ובגין עוגמת הנפש הכרוכה בקבלת מוצר אשר כלל אינו מיוצר באיטליה כפי שהובטח; ובגין הטרדה ובזבוז הזמן אשר נגרמו לתובע לצורך בירוריו, תלונותיו וניסיונות התיאום להחזרת המוצרים, ההמתנה לשליח ובזבוז הזמן הכרוך ברכישת שמן זית אחר, יעריך התובע את נזקו בסך של **400 ₪** בגין שתי ההזמנות הראשונות אותן ביצע.

79. פגיעה באוטונומיה: בגין מניעת מידע אשר הינו מהותי לצרכן הישראלי כדוגמת התובע, וכאשר מניעת מידע זה גרמה לתובע בניגוד לרצונו ולעקרונותיו לרכוש מוצר ממדינה אשר אינו מעוניין לצרוך את מוצריה, יעריך התובע את נזקו בסך של **200 ₪** נוספים בגין שתי ההזמנות הראשונות אותן ביצע.

80. ועל כן, סך נזקו הישיר של התובע הינו **629.89 ₪**.

ט. סיכום וסעדים

81. בד בבד עם תביעה זו מוגשת כאמור בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית.

82. אשר על כן, מתבקש כבוד בית המשפט לזמן את הנתבעת לדין, ולהורות על מתן כלל הסעדים הנקובים ברישת תביעה זו ובבקשת האישור.

עילי מימן, עו"ד
ב"כ התובע

יפוי כח

אני החתום מטה, אברהם מרקוביץ ת.ז. 017476789, ממנה בזה את עורכי הדין עילי מימן ואו אירית דרדיק להיות באי כחי, להופיע ולפעול עבורי בכל דבר ועניין בקשר להגשת תביעה ייצוגית כנגד רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ.

ולראיה באתי על החתום, היום 5.9.2024.

חתימה

עילי מימן, עו"ד
ניס' רשיון 52306

הנני מאשר את חתימת הנ"ל:

חתימת עורך הדין